

mitky opírající se o předpis § 1052 obč. zák. S toho právního hlediska nebyla však věc v řízení před nižšími soudy probírána ani po stránce právní, ani po stránce skutkové a nebyla probrána zejména ani v tom směru, zda šlo o plnění jednotné a nedělitelné, či zda může býti jak závazek žalobkyně, po případě její postupitelky, tak i závazek žalovaného pokládán za dělitelný, a s jakými důsledky.

Protože podle toho věc není pro dovolací soud zralá k rozhodnutí a vadnost zasahuje již řízení před soudem procesním, bylo další projednání a nové rozhodnutí uložiti tomuto soudu.

Čís. 17225.

Náhradní nárok zadního věřitele podle § 222 ex. ř. jest stanoviti podle poměru berních hodnot i tehdy, jestliže spoluzavázané nemovitosti, které nebyly současně prodány, byly po rozvrhovém roku prodány jinému vydražiteli. To, že spoluzavázané nemovitosti byly prodány v jiné exekuční dražbě, může míti význam jen pro výkon vkladu náhradního nároku.

Výpočet náhradního nároku.

Není-li simultanní pohledávka, na jejíž místo má nastoupiti náhradní nárok, vykonatelná, nelze již z toho důvodu knihovně vyznačiti náhradní nárok jako vykonatelný.

(Rozh. ze dne 14. února 1939, R I 1536/38.)

Srov. rozh. č. 7256 Sb. n. s.

Při rozvrhu nejvyššího podání dosaženého za vložku č. 1760 bylo na pohledávku Všeobecné dělnické záložny, váznoucí simultánně ještě na pěti vložkách č. 125, 1835 a 690, 691, 1396, žádáno prikázání celého zbytku nejvyššího podání, tudíž větší částky než poměrné. Proto následující věřitel Jakub K., jemuž příslušela podle vložky č. 1760 celkem pohledávka 2.789 K, žádal při rozvrhovém roku dne 6. dubna 1937 prikázání náhradního nároku v uvedených neprodaných pěti vložkách. **E x e k u č n í s o u d** přiznal Jakubu K. náhradní nárok, ale jen ve vložkách č. 125 a 1835, — poněvadž vložky č. 690, 691 a 1396 byly později v jiném řízení dne 12. května 1937 rovněž vydraženy —, a to v oněch dvou vložkách mu jej přiznal toliko částkami připadajícími jen na tyto dvě vložky poměrně k ostatním čtyřem vložkám. **R e k u r s n í s o u d** potvrdil napadené usnesení. **D ů v o d ů:** Pro určení podmínek a rozsahu náhradního nároku podle § 222 ex. ř. je rozhodující čas rozdělení dražebního výtěžku, nikoli čas rozvrhového roku (viz Neumannův a Lichtblauův Komentář k ex. ř., str. 727). Ze zákona nelze vyvoditi, že by byla ve všech případech rozhodující jen doba návrhu po případě že by nebylo možno přihlížeti v rozhodnutí k okolnostem, které nastaly po návrhu. Zejména tam, kde se materiálně změnily právní předpoklady nároku poté, kdy byl uplatněn, ale dříve než bylo o něm rozhodnuto, nelze

hájití v celé šíři zásadu rekuresem zastávanou. Výtku rekursu, že mělo býti rozhodnuto o náhradním nároku ihned po návrhu, není případná, jestliže prvý soud neměl pro věcné rozhodnutí o návrhu ihned podkladu a musil proto konati šetření (§ 55, odst. 3, ex. ř.) a vyžádati si katastrální data a knihovní výtahy o veškerých simultánně zavazených nemovitostech. Rekurs se snaží dovésti, že u nemovitostí, zapsaných ve vložkách č. 690, 691, 1396 poz. knihy L., které byly podle knihovní poznámky ze dne 12. května 1937 přiklepnuty Dr. Janu K. a Dagmarě K., je možné určení náhradního nároku. Z ustanovení § 222, odst. 3, ex. ř. však nevyplývá správnost stěžovatelova názoru. Uvedeným ustanovením jest upraven případ, kde došlo k prodeji veškerých simultánně zavazených nemovitostí. Tu podstaty dosažené v dražbě přispívají zásadně v poměru vytčeném v § 222, odst. 2, ex. ř. k úhradě pohledávky zajištěné simultánním zástavním právem. Tu má náhradní nárok ten obsah, že nepoměrným uspokojením zkrácený zadní věřitel obdrží z podstaty onu částku, která by připadla jinak podle § 222, odst. 2, ex. ř. na věřitele pohledávky nedílně váznoucí. Než v souzeném případě nedošlo k prodeji veškerých simultánně zavazených nemovitostí veřejnou dražbou. Proto platí předpis § 222, odst. 4, ex. ř. Jeho obsahem není nárok na odvedení určité částky podstaty ve prospěch zkráceného věřitele, nýbrž jeho obsahem je nárok na vklad oné částky, kterou náhradní nárok reprezentuje na spoluzavázané nemovitosti v pořadí pohledávky simultánního zástavního věřitele, který byl nepoměrně uspokojen. Teprve realizace tohoto knihovního práva může zjednatí knihovnímu věřiteli plné uspokojení jeho nároku na zaplacení pohledávky. Není-li tu však u nemovitostí zapsaných ve vložkách č. 690, 691, 1396 poz. knihy pojmového předpokladu náhradního nároku podle § 222, odst. 4, ex. ř., protože ony nemovitosti byly zatím v dražbě prodány, nemůže býti náhradní nárok vložen. To připouští i rekurs, avšak dovozuje, že se v takovém případě měl prvý soud omeziti na číselné stanovení náhradního nároku z uvedených nemovitostí, aby tak byl zjednán podklad stěžovateli, aby své právo uplatnil sporem. S tímto názorem nelze souhlasiti. Knihovní vlastník nemovitosti simultánně zavazené, avšak v běžícím dražebním řízení neprodávané, není vůbec účastníkem exekučního řízení (rozh. č. 8337 Sb. n. s.). Do právního poměru vůči knihovnímu vlastníku vstupuje ten, jemuž přísluší náhradní nárok teprve vkladem náhradního nároku (Neumannův a Lichtblauův Komentář k ex. ř. I., str. 722). Není-li tu již v době rozhodnutí o náhradním nároku možnost jeho knihovního vkladu, právem nepřiznalo napadené usnesení stěžovateli náhradní nárok z nemovitosti v L. Pro pouhé číselné určení nároku bez vkladu náhradního nároku podle § 222, odst. 4, ex. ř. po případě bez jeho přikázání z podstaty podle § 222, odst. 2 a 3, ex. ř. není podkladu. To, že nebyly všechny zavazené nemovitosti prodány zároveň, vylučuje užití § 222, odst. 3, ex. ř. Užije-li se předpisu § 222, odst. 4, ex. ř., není možno, aby bylo současně užito předpisu § 222, odst. 2, ex. ř. V rozh. č. 8335 Sb. n. s. šlo o otázku, zda pravoplatně přiznaný náhradní nárok podle § 222, odst. 4, ex. ř. lze vložit alespoň v běžném pořadí, pokud před vkladem náhradního nároku byla již pohledávka zajištěná simul-

tanním zástavním právem vymazána, tudíž o zcela rozdílnou skutkovou podstatu. Nastala-li změna knihovního vlastnictví u nemovitostí v L., nemůže to mít vlivu na výši náhradního nároku pro další nemovitosti, neboť tím není řečeno, že zaniklo zástavní právo Všeobecné dělnické záložny na nemovitostech v L. Trvá-li toto zástavní právo, musily by při výpočtu náhradního nároku vzaty v počet i berní odhadní hodnoty oněch nemovitostí. Nebylo proto rekursu vyhověno.

Nejvyšší soud uložil exekučnímu soudu, aby znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Názor nižších soudů není správný. Přiznání náhradního nároku podle § 222 ex. ř. sice předpokládá, že simultánní pohledávka, stran níž má dojít k hypotekární sukcesi, vážne na nemovitostech v dražbě neprodaných (Sb. n. s. č. 8808), nepředpokládá však, aby všechny simultánně zavazené nemovitosti patřily témuž vlastníku (Sb. n. s. č. 11198). Pouze to, že po vydražení vložky č. 1760 a po rozvrhovém roku byly později jinému vydražiteli prodány vložky č. 690, 691 a 1396, nemění proto nic na oprávnění věřitele, který se domáhá náhradního nároku, a mohla by tudíž mít ten význam, že kdyby před zaknihováním náhradního nároku došlo v těchto vložkách k výmazu simultánní pohledávky před vkladem náhradního nároku, musil by příslušný knihovní soud výkon vkladu náhradního nároku odmítnouti. Avšak také výpočet náhradních nároků v jednotlivých vložkách není správný. Ustanovení § 222, odst. 3 a 4, ex. ř. sice stanoví, že celkový náhradní nárok jest vypočísti podle poměrů všech nejvyšších podání resp. berních odhadních hodnot všech šesti spoluzavazených nemovitostí. Takto pak vypočítaný náhradní nárok jest však celý rozvrhnouti a vložiti jen na ostatní vložky než právě prodanou, a to podle poměru berních hodnot oněch ostatních pěti vložek (Sb. n. s. č. 7308, 9801), zejména když zadnější věřitel žádal výslovně příkázání náhradního nároku ve všech těchto vložkách. Bude proto na prvním soudu, aby si ještě vyžádal berní data týkající se jednotlivých vložek č. 690, 691 a 1396 a aby pak poměrně rozvrhl celý náhradní nárok 2.789 K na všech pět nemovitostí neprodaných v dražbě, o niž tu jde. Podočknouti jest, že náhradní nárok nelze v souzeném případě knihovně vyznačiti jako vykonatelný již proto, že ani vzpomenutá simultánní pohledávka, na jejíž místo náhradní nárok na nastoupiti, není vykonatelná.

Čís. 17226.

I. Proti rozhodnutí rekursního soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvé stolice, týkající se určení náhrady škody za majetkovou újmu podle § 394 ex. ř., lze podati dovolací rekurs. Předpis § 402, odst. 2, ex. ř. ve znění čl. II zák. č. 314/1936 Sb. z. a n. tu neplatí.